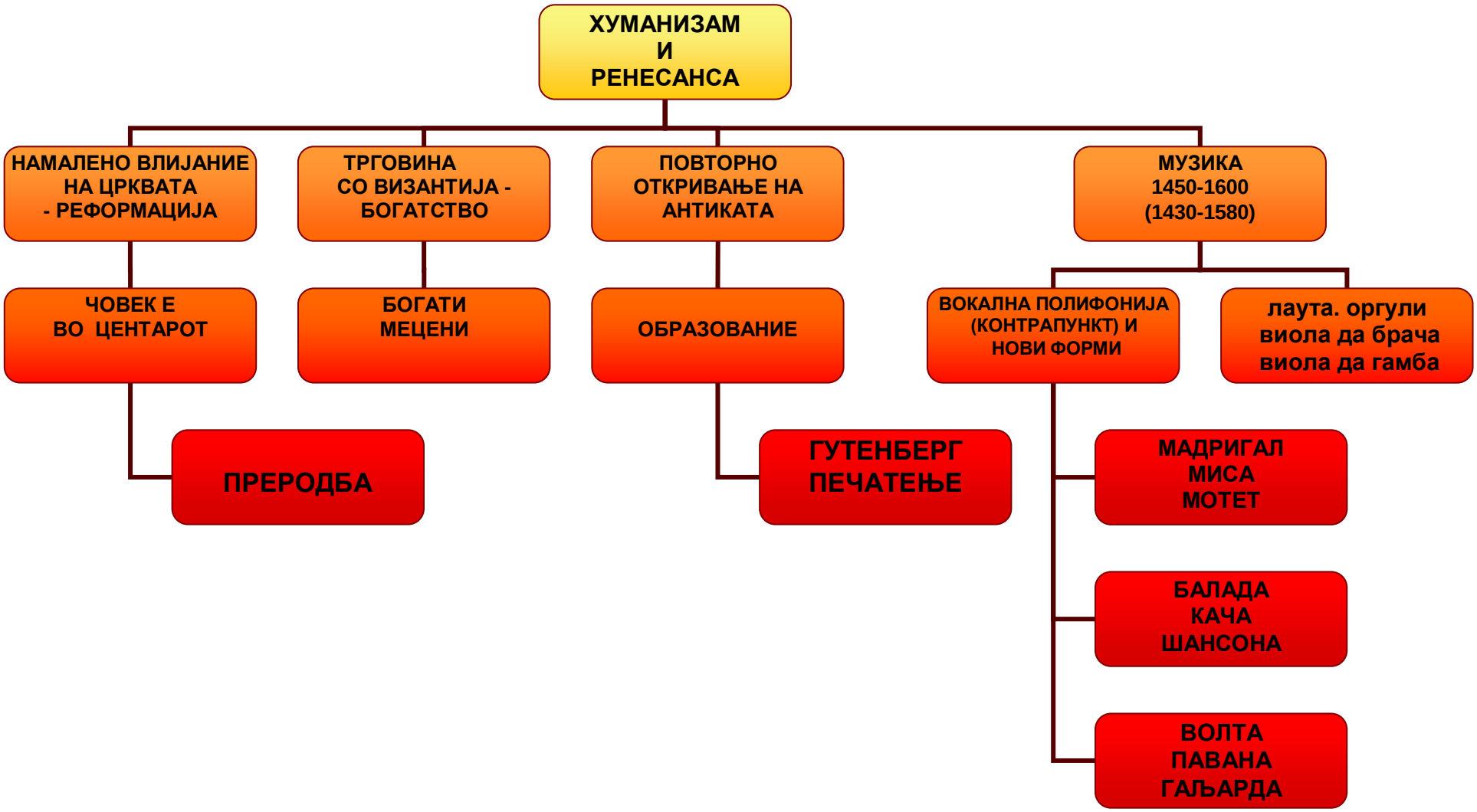
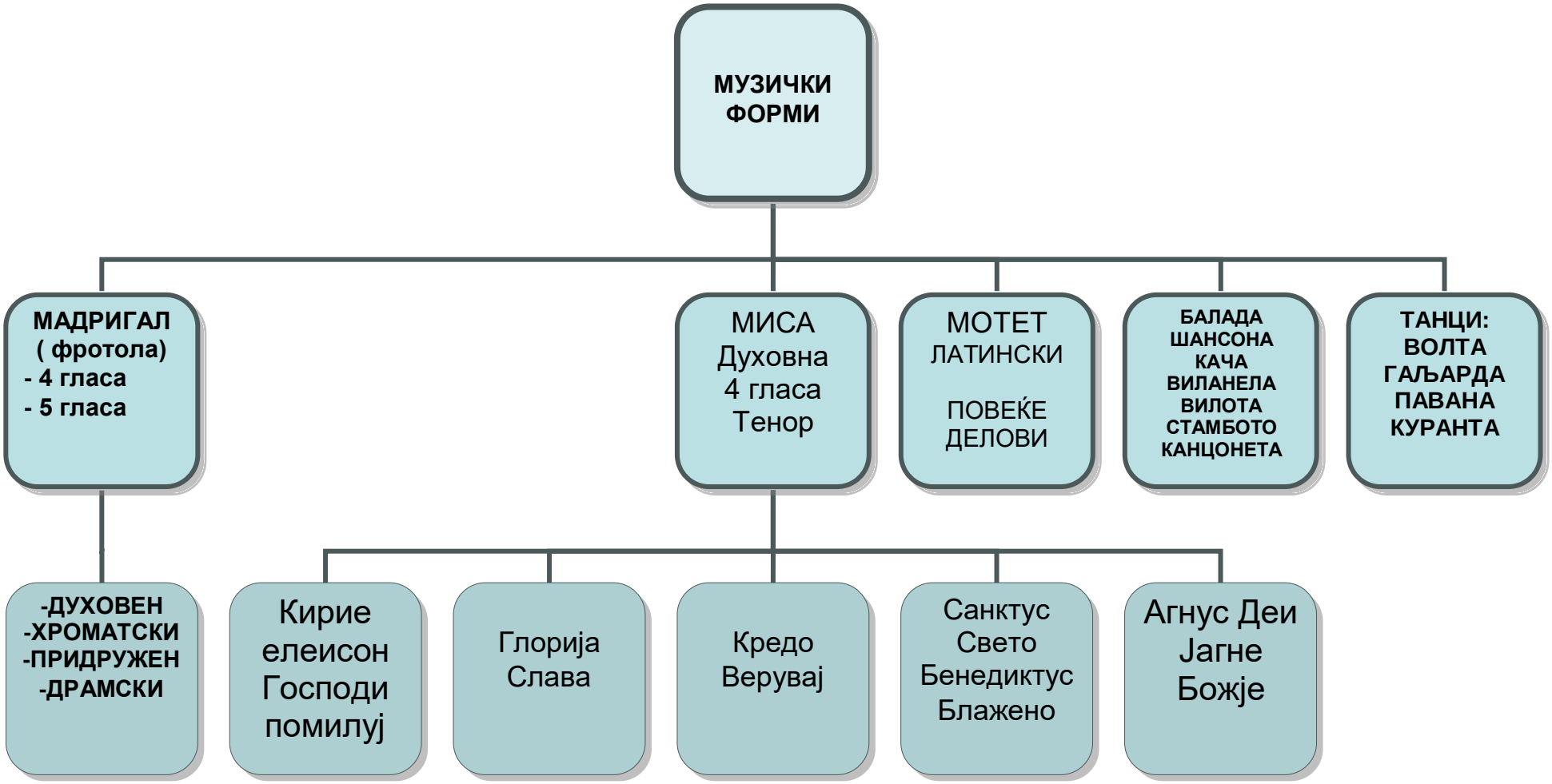

ХУМАНИЗАМ
И
РЕНЕСАНСА
НАМАЛЕНО ВЛИЈАНИЕ НА ЦРКВАТА - РЕФОРМАЦИЈА
ТРГОВИНА СО ВИЗАНТИЈА - БОГАТСТВО
ПОВТОРНО ОТКРИВАЊЕ НА АНТИКАТА
МУЗИКА 1450-1600 (1430-1580)
ЧОВЕК Е ВО ЦЕНТАРОТ
БОГАТИ МЕЦЕНИ
ОБРАЗОВАНИЕ
ВОКАЛНА ПОЛИФОНИЈА (КОНТРАПУНКТ) И НОВИ ФОРМИ
лаута. оргули
виола да брача
виола да гамба
ПРЕРОДБА
ГУТЕНБЕРГ ПЕЧАТЕЊЕ
МАДРИГАЛ
МИСА
МОТЕТ
БАЛАДА
КАЧА
ШАНСОНА
ВОЛТА
ПАВАНА
ГАЉАРДА

АСОЦИЈАЦИИ - ОТКРИЈ МУЗИЧКА ФОРМА.

1. Народен јазик, љубовна или описна лирика, Петрарка:_____
2. Латински јазик, библиски текст, низа меѓусобно поврзани делови:_____
3. Тема од народен мелос, грегоријанско пеење или нова, тенор, ординариум:_____
4. Придружен, драмски:_____
5. Хроматски, Marenzio, da Venosa:_____
6. Песна за ловот:_____
7. Кралица Елизабета:_____

Музиката во времето на хуманизмот и ренесансата

Прво ниво

Одговори на прашањата:

1. Каде се појавила ренесансата? _____
2. Кои фактори придонеле за појавата на хуманизмот и ренесансата?

   _____

   _____
3. **Од кога до кога траела ренесансата?** _____
4. **Што значи зборот ренесанса?** _____
5. Каде ренесансните уметници го барале идеалот, т.е. со чие искуство се користеле?

   _____

   _____
6. Која је главна карактеристика на ренесансната музика? _____
7. **Што значи ,,a cappella"?** _____
8. Наведи две музички форми од ренесансата. _____
9. Наведи еден дел од мисата._____
10. Наведи два ренесансни музички инструменти. _____

Композиции за слушање:
Orlando di Lasso ,,Matona mia cara"

Да се потсетиме на претходниот материјал:

1. Наведи ги теориите за настанокот на музиката (најмалку две теории)

   _____

   _____

2. Што е синкретизам? _____
3. Наведи 2 древногрчки инструменти._____
4. Кои биле трубадурите? _____

   _____

5. Што е за грегоријански корал? _____

   _____

6. Што е органум? _____
7. Од каде се превземени имињата на тоновите? _____

Музиката во времето на хуманизмот и ренесансата

Второ ниво

1. Зошто овој период се нарекува хуманизам и ренесанса? _____

   _____

2. Кои се најпознати претставници на ренесансата во литературата и ликовната уметност?

   _____

3. Кои музички форми се специфични за ренесансата? _____

   _____

4. Кои се главни делови од мисата? _____

   _____

5. **Што е контрапункт?** _____

   _____

6. **Кои интервали им отстапуваат место на паралелни кварти и квинти во ренесансата?**

   _____

7. **Кои се најпознати ренесансни танци?** _____

   _____

8. Што е волта? _____
9. На кој јазик најчесто се пеело во ренесансата? _____
10. Кога и како настанал мадригалот? _____

    _____

11. Кои се најпознати претставници на хроматскиот мадригал? _____

    _____

12. Наведи три композитори од ренесансата._____

_____

13. **Кои видови на скали се користеле во ренесансата?** _____

_____

14. **Што е кача?** _____

15. Одговори и на прашањата од прво ниво.

16. Повтори за древните инструменти (кинески, индиски, грчки, египетски ...)

Композиција за слушање:

Orlando di Lasso: „Matona mia cara“ (го имате линкот), ,,Tutto lo di”

https://www.youtube.com/watch?v=4oi6EbWC7QQ&index=2&list=PL6FD6F6B01B0FC63A

Музиката во времето на хуманизмот и ренесансата

Трето ниво

1. Како ренесансата се одразила на вајарството и архитектурата?

   _____

   _____

2. Наведи што повеќе музички форми од ренесансата.

   _____

   _____

3. **Кога се појавил мадригалот?**

   _____

4. Од што настанал? _____
5. **За колку гласови се компонирал?** _____
6. **На кој јазик?** _____
7. Содржина? _____
8. Што се духовни мадригали? _____

   _____

9. Што се хроматски мадригали? _____

   _____

10. Претставници на хроматскиот мадригал?

    _____

11. Кои се подвидови на мадригалот (објаснување не треба)?

_____

12. Кои се стални делови од мисата (латински со превод, редоследно)?

_____

_____

13. **Од каде се земаат темите?**_____

_____

14. **За колку гласови се компонира?** _____

15. Кои се истакнати композитори на миси? _____

16. **Во кој век настанал?** _____

17. Кои се истакнати композитори на мотети? _____

18. **Од што се состои мотет?** _____

19. Каков мотет се јавува на крајот на 16. и почетокот на 17. век? _____

20. Што е табулатура? _____

21. Каков музички инструмент е лаута? _____

22. Што е токата? _____

. 23. Одговори на прашањата од прво и второ ниво.

Најди дополнителни податоци од интернет или друга литература и одговори на прашањата:

- Како крсташките војни и колера влијаела врз појавата на ренесансата?
- Зошто ренесансата се појавила во Фиренца?
- Зошто покрај ренесансата стои и хуманизмот?
- Кој ја финансирал ренесансната уметност?
- Какво влијание имал Мартин Лутер врз ренесансната музика?
- Кои се три најголеми откритија во времето на ренесансата?
- Какво е влијанието на Гутенберг?

- Како би го опишал ренесансниот човек?
- Што е вокална полифонија?
- Што е имитација?

Композиции:

- Thomas Morley ,, Now is the month of maying “
- Палестрина „ Мисата на папата Марчело“ (Кирие)
- Orlando di Lasso „ Ehho“
- Композиции за прво и второ ниво.

ПОДГОТОВКА ЗА ТЕСТ БР. 2

ПРВО НИВО

Наставен материјал:

- Музиката во првобитната заедница: Обрни посебно внимание на СИНКРЕТИЗАМ, ТЕОРИИ ЗА НАСТАНОКОТ НА МУЗИКАТА, КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРВОБИТНАТА МУЗИКА
- Музиката во Стариот век (кај Источните народи)
- Музиката во Средниот век (духовна, световна, појава на повеќегласието, развој на нотното писмо)
- Хуманизам и ренесанса
- Ренесансни композитори (Палестрина, Ласо, Галус)

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ (избор)

Индија	Кина	Грција	Среден век	Ренесанса
вина	пипа	аулос	харфа	лаута
раванастра	кинг	китара	лаута	оргули
табла	шен	лира	цитра	чембало

ДЕФИНИРАЈ !

синкретизам	
тетрахорд	
кварта	
квинта	
органум	
грегоријански корал	
духовна музика	
световна музика	
саман и рага	
трубадури	
трувери	
минезенгери	
шпилмани, гомијари	

ОДГОВОРИ НА ПРАШАЊАТА

1. Кои се три основни скали во Стара Грција?_____

2. Кој го воведува грчкиот натпревар?_____

3. Кој го усовршил екфонетското писмо?_____

4. Од каде се преземени имињата на тоновите (до, ре...)?_____

5. Која музичка форма настанала од старогрчката трагедија?_____

6. Со што питагорејците ја поврзувале музиката?_____

7. Што е Антифонариј?_____

8. Кога се појавило повеќегласието?_____

9. Како се нарекува првата полифонија?_____

10. Наведи 2 вида на нотации!_____

11. Што се пасторали?_____

12. Кои биле изведувачи (забавувачи) на световната музика?_____

13. Од кога до кога траела ренесансата?_____

14. Што значи зборот ренесанса?_____

15. Каде ренесансните уметници го барале идеалот?_____

16. Кои фактори придонеле за појавата на хуманизмот и ренесансата?

_____

17. Која је главна карактеристика на ренесансната музика?_____

18. Наведи три музички форми од ренесансата._____

19. Набројте три композитори од ренесансата.

_____

20. Кој ја компонирал ,,Мисата на папата Марчело”?_____

21. Како го нарекувале Палестрина?_____

22. Како го нарекувале Орландо ди Ласо?_____

23. Кој композитор како дете го киднапирале од дома за да пее во капелите и црквите?

_____

24. Кој ја компонирал ,,Matona mia cara” (Madonna mia cara)?_____

25. Како е нарекуван Јакоб Галус?_____

Во табелата наведи содржини/поими кои најтешко ги запомнуваш, а клетките обои ги во црвено.

ВТОРО НИВО

Наставен материјал: Исто како прво ниво

НАСОКИ:

1. Подготовка од ПРВОТО НИВО (прашања и табели, линкови на композиции)

2. За сите спомнати поими (види табела) од првото ниво ќе се бараат поопширни објаснувања.

3. Поголем број на музички инструменти од сите држави, но не сите (без потенцирање на видот).

4. Поопширно да се објаснуваат теориите за настанокот на музиката.

6. Целокупниот учен материјал за Стариот и Средниот век и ренесансата со композиторите.

ОДГОВОРИ НА ПРАШАЊАТА:

1. Наброј три вида на повеќегласие и направи компарација помеѓу нив._____

_____

2. Кои се делови од мисата?_____

_____

3. Наброј три вида на нотации._____

4. Што е контрапункт?_____

5. Кои интервали им отстапуваат место на паралелни кварти и квинти во ренесансата?

_____

6. Наведи 5 музички форми од ренесансата?_____

7. Кои се најпознати ренесансни танци?_____

8. Што е волта?_____

9. На кој јазик најчесто се пеело во ренесансата?_____

10. Кој бил најголем мајстор за миси во ренесансата?_____

11. Наведи две миси од Палестрина._____

12. Колку миси компонирал Палестрина?_____

13. Кои музички форми компонирал Палестрина_____

14. За што Палестрина го употребил Соломоновиот текст ,,Песна над песните”?

_____

15. Kako е насловена збирката на околу 400 мотети од Јакоб Галус?_____

16. Што е ,,Хармоние моралес”?_____

17.Кој е нарекуван Бохемиски Палестрина?_____

18. Кој композитор го негувал француско-холандскиот стил?_____

19. Околу колку композиции создал Ласо?_____

20. Кој ренесансен композитор бил прогласен за витез?_____

21. Кој композитор (од тие што учевме за нив) е познат по свои шансони?_____

22. Кои музички форми компонирал Ласо?_____

23. Кои се најпознати претставници на хроматскиот мадригал?_____

24. Кои се главни карактеристики на хроматскиот мадригал? _____

_____

25. Кога и како настанал мадригалот?

_____

_____

ДА СЕ ОБРНЕ ВНИМАНИЕ НА СЛЕДНИВЕ ПОИМИ: ДЕФИНИРАЈ И ОБОИ ГИ СПОРЕД ТЕЖИНАТА. (ЗЕЛЕНО, ЖОЛТО, ПОРТОКАЛОВО И ЦРВЕНО).

терца	
секста	
полифонија-хомофонија	
вокална полифонија	
a capella	
тенор	
сопран	
пентатонска скала	
модуси	
хидравлос	
неумска нотација	
номоси	
табулатура	
алби	

ЛИНКОВИ

http://www.youtube.com/watch?v=M7W0G1c8fJ0 (Пример за вокална полифонија- имитација)

Во приложената табелата наведи ги содржините кои потешко ги запомнуваш, а клетките обои ги со црвено.

ТРЕТО НИВО

Наставен материјал: Исто како прво и второ ниво.

НАСОКИ:

1**.** Подготовките од ПРВО и ВТОРО НИВО (прашања и табели, линкови на композиции)

2. Подетален опис на музички форми (види прашања).

3. Компарација на музичките инструменти и форми, музичките епохи (практично) и композитори

4. Композиции

ЛИНКОВИ ЗА КОМПОЗИЦИИ

http://www.youtube.com/watch?v=hKJgwLPjmlw (ŽOSKEN DE PRE ,,ELL GRILLO“)

http://www.youtube.com/watch?v=M7W0G1c8fJ0 (Passereau – ,,Il est bel et bon”)

http://www.youtube.com/watch?v=w7tFMnlt4Wc (Passereau – ,,Il est bel et bon”)

http://www.youtube.com/watch?v=EwJLKdU50KE(Thomas Morley - ,, Now is the month of maying”)

http://www.youtube.com/watch?v=fXBPeiTPH5I (Thomas Morley - ,, Now is the month of maying”)

https://www.youtube.com/watch?v=K9v3ARLHyPI (Arcadelt - ,,Ave Maria”)

https://www.youtube.com/watch?v=mlCzrYSOYTI (Arcadelt - ,,Ave Maria”)

Композиции од прво и второ ниво.

Најди го композиторот.

ОПУС МУЗИКУМ	ХАРМОНИЕ МОРАЛЕС	ПРИНЦ НА МУЗИКАТА	БЕЛГИЈА
СЛОВЕНИЈА	БЕЛГИСКИ ОРФЕЈ	МАЈСТОР ЗА ШАНСОНИ	ГО КРАДЕЛЕ ОД ДОМА
ПЕТЕЛИН	ПАПАТА МАРЧЕЛО	СПАСИТЕЛ НА ПОЛИФОНИЈАТА	ЕХО
ВИТЕЗ	ИТАЛИЈА	БОХЕМИСКИ	105 МИСИ
2000 КОМПОЗИЦИИ	MATONA MIA CARA	ФРАНКО-ФЛАМАНСКИ СТИЛ	NOW IS THE MONTH OF MAYING